

Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Германия Федеративтік Республикасының Үкіметі арасындағы құпия материалдардың сақталуын өзара қамтамасыз ету туралы келісімді жасасу туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2003 жылғы 2 желтоқсандағы N 1219 қаулысы
Қазақстан Республикасының Үкіметі қаулы етеді:

1. Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Германия Федеративтік Республикасының Үкіметі арасындағы құпия материалдардың сақталуын өзара қамтамасыз ету туралы келісімнің жобасы мақұлданын.

2. Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі Кеңесінің Басшысы Алтай Абылайұлы Тілеубердинге қағидаттық сипаты жоқ өзгерістер мен толықтырулар енгізуге рұқсат ете отырып, Қазақстан Республикасы Үкіметінің атынан Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Германия Федеративтік Республикасының Үкіметі арасындағы құпия материалдардың сақталуын өзара қамтамасыз ету туралы келісімді жасасуға өкілеттік берілсін.

3. Осы қаулы қол қойылған күнінен бастап күшіне енеді.

*Қ а з а қ с т а н   Р е с п у б л и к а с ы
П р е м ь е р - М и н и с т р і н і ң*

міндетін атқарушы

Жоба

**Қазақстан Республикасының Үкіметі мен
Германия Федеративтік Республикасының Үкіметі
арасындағы құпия материалдардың сақталуын
өзара қамтамасыз ету туралы
Келісім**

Бұдан әрі Тараптар деп аталатын
Қазақстан Республикасының Үкіметі мен
Германия Федеративтік Республикасының Үкіметі,

Тараптар мемлекеттерінің бірінің ұлттық заңнамасының негізінде құпия материалдарға жатқызылған және екі елдің мемлекеттік органдарымен немесе ұйымдарымен жасалған мемлекеттік шарттар шеңберінде мемлекеттік органдар немесе

ұйымдар арқылы екінші Тарапқа берілген құпия материалдардың сақталуын қамтамасыз етуге ниет білдіре отырып,
ол кейіннен Тараптар арасында жасалатын ынтымақтастық туралы барлық келісімдерге және құпия материалдармен алмасумен байланысты шарттарға қолданылатын құпия материалдардың сақталуын өзара қамтамасыз ету режимін реттеу ниетін басшылыққа ала отырып,
мына төмендегілер туралы келісті:

1-бап

Түсініктерді айқындау

1. Осы Келісімнің мақсаттары үшін:

1) "құпия материалдар" - олардың таралуы немесе жойылуы Қазақстан Республикасының және/немесе Германия Федеративтік Республикасының қауіпсіздігіне және мүдделеріне залал келтіруі мүмкін Тараптар мемлекеттерінің ұлттық заңнамасына сәйкес қорғалатын, осы Келісіммен белгіленген тәртіппен берілген, сондай-ақ Тараптар ынтымақтастығының процесінде қалыптасқан фактілер, з а т т а р , м ә л і м е т т е р ;

2) құпия материалдардың таралуы" - құпия материалдарды кез келген басқа тәсілдермен олармен танысу құқығы берілмеген заңды және жеке тұлғаларға хабарлау, беру, ұсыну, жөнелту, жариялау немесе жеткізу;

3) "құпия тапсырыс" - оның шеңберінде құпия материалдар тапсырысшының мемлекетінен орындаушыға берілуге тиіс немесе тапсырысшының ұйымдарында жұмыс орындайтын орындаушының қызметкерлері үшін қол жеткізетін бір Тарап мемлекетінің мемлекеттік органы не ұйымы ("тапсырысшы") мен екінші Тарап мемлекетінің мемлекеттік органы не ұйымы ("орындаушы") арасындағы шарт.

2. Құпиялылық дәрежелері мынадай түсініктермен анықталады:

1) Қазақстан Республикасының тарапынан құпия материалдар мынадай құпиялылық белгілерімен белгіленеді:

а) "Өте құпия" - олардың таралуы немесе жоғалуы Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздігіне залал келтіруі мүмкін болатын мәліметтерге беріледі;

б) "Құпия" - олардың таралуы немесе жоғалуы мемлекеттің ұлттық мүдделеріне, Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдары мен ұйымдарының мүдделеріне залал келтіруі мүмкін болатын мәліметтерге беріледі;

2) Германия Федеративтік Республикасының тарапынан құпия материалдар мынадай құпиялылық белгілерімен белгіленеді:

а) "GENEIM" - егер осы материалдармен рұқсатсыз танысу Германия Федеративтік Республикасының немесе оның жерлерінің бірінің қауіпсіздігіне қатер төндірсе не олардың мүдделеріне айтарлықтай залал келтіруі мүмкін болса;

б) "VS-VERTRAULICH" - егер осы материалдармен рұқсатсыз танысу Германия Федеративтік Республикасының немесе оның жерлерінің бірінің мүдделеріне зиян келтіруі мүмкін болса.

3. Қазақстан Республикасының таралуы шектелген материалдары мен Германия Федеративтік Республикасының құпия материалдар мынадай шектеу белгілерімен белгіленеді:

1) Қазақстан Республикасының тарапынан:

"Қызмет бабында пайдалану үшін" - оларды ашық жариялау немесе тарату Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдары мен ұйымдарының мүдделеріне залал келтіруі мүмкін, мемлекеттік органдар мен ұйымдардың қызметіне қатысты мәліметтерге беріледі;

2) Германия Федеративтік Республикасының тарапынан:

"VS-NUR FÜR DEN DIENSTGEBRAUCH" - егер осы материалдармен рұқсатсыз танысу Германия Федеративтік Республикасының немесе оның жерлерінің бірінің мүдделері үшін кері салдары болуы мүмкін болса.

2-бап

Құпиялылық дәрежелері мен шектеу белгілерінің салыстырмалылығы

Тараптар құпиялылық дәрежелері мен оларға сәйкес келетін құпиялылық белгілері, шектеу белгілері мынадай үлгімен салыстырылатындығын белгілейді:

Қазақстан Республикасы	Германия Федеративтік Республикасы
"Өте құпия"	"GEHEIM"
"Құпия"	"VS-VERTRAULICH"
"Қызмет бабында пайдалану үшін"	"VS-NUR FÜR DEN DIENSTGEBRAUCH"

3-бап

Берілетін материалдарды белгілеу

1. Берілетін құпия материалдарды тиісті құпия материалдарды иеленуші беретін Тараптың мемлекеттік органы не оның тапсырмасы бойынша өзге мемлекеттік орган осы Келісімнің 2-бабына сәйкес салыстырылатын құпиялылық белгілерімен және шектеу белгілерімен белгілейді.

2. Белгілеудің міндеттілігі, сондай-ақ құпия тапсырыстарға байланысты алушы мемлекетте қалыптасқан құпия материалдарға және алушы мемлекетте дайындалған көшірмелерге қолданылады.

3. Құпиялылық дәрежесін тиісті құпия материалдарды иеленуші, беретін Тараптың

мемлекеттік органы өзгертеді немесе алып тастайды. Құпия материалдарды беруші Тараптың мемлекеттік органы шешім қабылданғанға дейін алты апта бұрын екінші Тараптың мемлекеттік органына құпиялылық дәрежесін өзгертуге немесе алып тастауға дейін алты апта бұрын өзінің ниеті туралы хабарлайды.

4. Тиісті құпия материалдардың құпиялылық дәрежесін өзгерту немесе алып тастау тәртібі беруші Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасымен айқындалады.

4-бап

Құпия материалдардың сақталуын қамтамасыз ету жөніндегі шаралар

1. Құпия материалдарды беру беруші Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

2. Қабылдаушы Тарап осы Келісімге сәйкес берілген немесе орындаушыда құпия тапсырысқа байланысты қалыптасқан құпия материалдардың саналуын өз мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес қамтамасыз етеді.

3. Берілген құпия материалдармен жұмыс істеуде Тараптар тиісті құпиялылық дәрежесіндегі өзінің құпия материалдарына қатысты қолдануға жататын құпиялылық режимін қамтамасыз етеді.

4. Тарап оған екінші Тараптың берген құпия материалдарын материалдарды берген Тараптың алдын ала жазбаша келісімсіз үшінші тарапқа бермейді. Құпия материалдар тек беру кезінде көрсетілген мақсаттарда ғана қолданылады.

5. Құпия материалдарға қол жеткізу тек осыған уәкілеттік берілген "қажет болған кезде ғана танысу" деген талапқа жауап беретін адамдарға ғана беріледі. Тиісті құпиялылық дәрежесіндегі құпия материалдарға адамға рұқсат беру туралы куәліктің барлығы қол жеткізу үшін негіздеме болып табылады. "Қызмет бабында пайдалану үшін"/"VS-NUR FÜR DEN DIENSTGEBRAUCH" деген белгісі бар шектеулі таралымдағы материалдарға қол жеткізу үшін мұндай рұқсат талап етілмейді.

6. "Қызмет бабында пайдалану үшін"/"VS-NUR FÜR DEN DIENSTGEBRAUCH" деген белгісі бар шектеулі таралымдағы материалдардың сақталуы Тараптар мемлекеттерінің ұлттық заңнамасына сәйкес қамтамасыз етіледі.

7. Тараптар тиісінше өз мемлекетінің аумағында қауіпсіздік және осы Келісімнің орындалуы жөніндегі қажетті инспекцияларды жүргізуді қамтамасыз етеді.

5-бап

Кәсіпорындарға құпия тапсырыстарды беру

1. Құпия тапсырысты бергенге дейін тапсырысшы ол үшін жауапты мемлекеттік орган арқылы орындаушы үшін жауапты мемлекеттік органнан орындаушыда құпия

материалдармен жұмыс істеуге тиісті рұқсаттың (лицензияның) болуы туралы куәлікті сұратады. Бұл ретте мынадай рәсім қолданылады:

1) егер орындаушы құпия материалдармен жұмыс істеуге тиісті рұқсат (лицензия) алмаған жағдайда тапсырысшы үшін жауапты мемлекеттік орган бір мезгілде орындаушы үшін жауапты мемлекеттік органға орындаушының құпиялылық режимін қамтамасыз ету жөніндегі ұлттық заңнама нормаларына сәйкес құпия материалдармен жұмыс істеуге рұқсатты (лицензияны) алуы жөніндегі қажетті шараларды қабылдауы туралы қамқорлық жасауына өтініш білдіре алады;

2) құпия материалдармен жұмыс істеуге берілген рұқсаттың (лицензияның) болуы туралы куәлік ұйымдар өз оферталарын беруге шақырылған немесе тендерге қатысушыларға құпия материалдарды тапсырысты бергенге дейін беру қажет болған жағдайларда сұратылуы тиіс;

3) орындаушының құпия материалдармен жұмыс істеуге берілген рұқсаты (лицензиясы) болуы туралы екінші Тараптың мемлекетінен сұратылатын куәлігінде жоба туралы, сондай-ақ орындаушыға берілетін және/немесе онда қалыптасатын құпия материалдардың көлемі мен құпиялылық дәрежесі туралы мәліметтер болуы мүмкін. Құпия материалдармен жұмыс істеуге рұқсаттың (лицензияның) болуы туралы куәлікте ұйымның толық атауынан, почталық мекен-жайынан және қауіпсіздік мәселелері жөнінде уәкілеттік берілген адамның белгіленген деректерінен басқа, осы ұйым құпиялылық режимін қамтамасыз ету жөніндегі мемлекетішілік нормаларға сәйкес құпия материалдардың сақталуын қамтамасыз ету жөніндегі шараларды қандай көлемде және қандай дәрежеде қабылдағандығы туралы мәліметтер болуға тиіс;

4) Тараптар мемлекеттерінің құзыретті органдары берілген құпия материалдармен жұмыс істеуге рұқсаттың (лицензияның) болуы туралы куәліктерде көрсетілген жағдайлар өзгерген жағдайда бір-біріне хабарлайды;

5) Тараптар мемлекеттерінің уәкілетті органдарының арасында мұндай хабарламалармен алмасу хабарлаушы Тараптың мемлекеттік тілінде немесе ағылшын тілінде жүзеге асырылады;

6) Тараптар мемлекеттерінің уәкілетті органдарына жіберілетін құпия материалдармен жұмыс істеуге берілген рұқсаттың (лицензияның) болуы туралы куәліктер мен мұндайларды сұратулар осындай куәлікті немесе сұратуды жіберуші Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес жіберіледі.

2. Құпия тапсырыс туралы шартта орындаушы оның мемлекетіндегі құпиялылық режимін қамтамасыз ету жөніндегі қолданылып жүрген нормаларға сәйкес құпия материалдардың сақталуы үшін қажетті шараларды қабылдаудағы міндеттемелері туралы ереже болуға тиіс.

3. Тапсырысшы үшін жауапты мемлекеттік орган жекелеген тізбе (құпияландыруға жататын материалдар тізбесі) түрінде әрбір жеке алынған құпия тапсырыс бойынша құпиялылық белгісін қоюды талап ететін барлық материалдар туралы орындаушыға

хабарлайды, қажетті құпиялылық дәрежесін белгілейді және аталған тізбе құпия тапсырыс туралы шартқа қосымша болуы жайлы қамданады. Тапсырысшы үшін жауапты мемлекеттік орган аталған тізбені беруге немесе оны орындаушы үшін жауапты мемлекеттік органға беру туралы өкім жасауға тиіс.

4. Орындаушы үшін жауапты мемлекеттік орган құпия материалдармен жұмыс істеуге рұқсаттың (лицензияның) болуы туралы тиісті куәлік берілгеннен кейін тапсырысшы үшін жауапты мемлекеттік орган орындаушының құпия материалдарға қол жеткізуін қамтамасыз етеді.

5. Осы баптың ережелері "Қызмет бабында пайдалану үшін"/"VS-NUR FÜR DEN DIENSTGEBRAUCH" деген шектеу белгісі бар материалдарға қолданылмайды.

6-бап

Құпия материалдарды беру

1. Құпия материалдарды бір мемлекеттен басқасына жеткізуді дипломатиялық арналар бойынша фельдъегерлік қызмет немесе әскери курьерлік қызмет жүзеге асырады. Тарап мемлекетінің уәкілетті органы құпия материалдарды алғандығын растайды және құпия материалдарды қорғауды қамтамасыз ету жөніндегі мемлекетшілік нормаларға сәйкес оларды қабылдаушыға жібереді.

2. Егер дипломатиялық арналарды немесе әскери-курьерлік қызметті пайдалану тасымалдауды немесе тапсырысты орындауды барынша қиындататын болса, Тараптар мемлекеттерінің уәкілетті органдары әрбір жеке алынған жоба үшін құпия материалдарды құпиялылық шарттарын сақтай отырып, өзге жолмен тасымалдау мүмкіндігін келісе алады. Мұндай жағдайларда:

1) тасымалдаушыда құпиялылық дәрежесіне сәйкес келетін құпия материалдарды тасымалдауға және оларға қол жеткізуге құқығы болуға тиіс;

2) жөнелтуші ұйымда тасымалданатын құпия материалдардың тізімі қалуға тиіс; осы тізімнің бір данасы Тарап мемлекетінің уәкілетті органына беру үшін қабылдаушыға берілуге тиіс;

3) құпия материалдар құпия хат-хабарларды тасымалдауға қатысты жөнелтуші Тарап мемлекетінде қолданылатын ережелерге сәйкес буып-түйілуі тиіс;

4) құпия материалдар оларды алғандығын растайтын қолхат арқылы берілуге тиіс;

5) тасымалдаушыда жөнелтуші немесе қабылдаушы мекеме үшін жауапты мемлекеттік орган берген курьерлік куәлігі болуға тиіс.

Айтарлықтай көлемдегі құпия материалдарды тасымалдау үшін Тараптар мемлекеттерінің уәкілетті органдары әрбір нақты жағдайда тасымалдау тәсілін, тасымалдау бағытын және алып жүру нысанын белгілейді.

3. "Қызмет бабында пайдалану үшін"/"VS-NUR FÜR DEN DIENSTGEBRAUCH" деген белгісі бар таратылуы шектелген материалдар оларды қорғау режимі қамтамасыз

ету жөніндегі мемлекетішілік нормалар сақталған кезде басқа Тарап мемлекетінің аумағындағы алушыларға почта арқылы немесе басқа да курьерлік қызметтердің көмегімен жіберілуі мүмкін.

4. "Өте құпия"/"GEHEIM", "Құпия"/"VS-VERTRAULICH" деген белгісі бар құпия материалдарды шифрланбаған түрде электрондық жолмен беруге болмайды. Мұндай құпия материалдарды шифрлау үшін тек өзара келісім бойынша Тараптардың мемлекеттік қауіпсіздік органдары рұқсат еткен шифрлау құралдарын ғана пайдалану қажет.

5. "Қызмет бабында пайдалану үшін"/"VS-NUR FUR DEN DIENSTGEBRAUCH" деген белгісі бар таратылуы шектелген материалдар өзара келісім бойынша Тараптардың мемлекеттік қауіпсіздік органдары рұқсат еткен стандартты коммерциялық шифрлау құрылғыларын пайдалана отырып берілуі немесе электронды жолмен қол жеткізілуі мүмкін. Мұндай материалдарды шифрланбаған түрде беруге, егер оларды қорғау режимін қамтамасыз ету жөніндегі мемлекетішілік нормалар бұған қайшы келмесе, егер қолда рұқсат етілген шифрлау құрылғылары жоқ болса, егер беру тек кабельдік желілер арқылы жүзеге асырылса және егер берудің белгіленген тәсілі күні бұрын жөнелтуші мен алушы арасында келісілген болса ғана рұқсат етіледі.

7-бап

Құпия материалдармен жұмыс істеу

1. Қалыптасқан немесе берілген құпия материалдар Тараптар мемлекеттерінің өз құпия материалдарына қатысты қолданылатын талаптарға сәйкес есепке алынады, көбейтіледі (таралымы көбейтіледі), сақталады және жойылады.

2. Құпия материалдар оларды берген Тараптың мемлекеттік органының жазбаша хабарламасы бойынша қайтарылады немесе жойылады.

8-бап

Сапарлар

1. Бір Тарап мемлекетінің келушілеріне басқа Тарап мемлекетінің аумағында, сондай-ақ құпия материалдармен жұмыс істейтін ұйымдарда бірлескен жұмыстар шеңберінде жауапты мемлекеттік органның алдын ала жазбаша рұқсатымен ғана құпия материалдарға рұқсат беріледі. Рұқсат тек құпия материалдарға қол жеткізуге уәкілеттік берілген және "Тек қажетті жағдайда танысу" талабына жауап беретін адамдарға ғана беріледі.

2. Құпия материалдармен жұмыс жүргізілетін Тараптардың бірінің ұйымына барумен болатын сапарлар туралы өтініштер өз мемлекетінің ұлттық заңнамасында белгіленген тәртіппен осы Тарап мемлекетінің уәкілетті органына уақтылы жіберіледі. Тараптар мемлекеттерінің уәкілетті органдары өтініштердің тетіктері туралы бір-біріне

хабарлайды және жеке деректердің құпиялылық режимін қамтамасыз етеді.

3. Сапарлар туралы өтініштер келетін елдің мемлекеттік тілінде немесе орыс тілінде жіберілуге тиіс және онда мынадай деректер болуға тиіс:

1) келушінің аты мен тегі, туған күні мен жері, сондай-ақ шетелдік паспортының н ө м і р і ;

2) келушінің азаматтығы ;

3) келушінің лауазымы және ол танытатын мемлекеттік органның немесе ұйымның а т а у ы ;

4) келуші қол жеткізуге уәкілеттендірілген материалдардың құпиялылық дәрежесі;

5) сапардың мақсаты мен белгіленген күні.

4. Құпия тапсырыстар шеңберінде сапарларды жүзеге асыру үшін рұқсат алдын ала Тараптар мемлекеттерінің уәкілетті органдарымен келісіледі. Рұқсатты алғаннан кейін мынадай р ә с і м қ о л д а н ы л а д ы :

1) Жіберуші ұйымның қауіпсіздік мәселелері жөніндегі уәкілетті адамы келетін ұйымның қауіпсіздік мәселелері жөніндегі уәкілетті адамымен сапардың қажеттігі туралы уағдаласуы және сапар басталғанға дейін келушінің осы Келісімге сәйкес қажетті өкілеттігінің бар екенін растауға тиіс. Жеке басын растау үшін келуші келетін ұйымның қауіпсіздік мәселелері жөніндегі уәкілетті адамына өзінің шетелдік п а с п о р т ы н к ө р с е т у г е т и і с ;

2) Келетін ұйымның қауіпсіздік мәселелері жөніндегі уәкілетті адамы келушілердің аты-жөндері, олар танытатын мекемелердің атаулары, олардың құпия материалдарға берілген рұқсаттарының қолданылу мерзімі, сапардың мерзімі және ол қатынасқан адамдардың тектері болуға тиіс тізімдер түрінде барлық сапарларды есепке алуды қамтамасыз етуге тиіс. Осы тізімдер кемінде бес жыл сақталуға тиіс.

5. "Қызмет бабында пайдалану үшін"/"VS-NUR FUR DEN DIENSTGEBRAUCH" деген белгісі бар таратылуы шектелген материалдарға байланысты сапарлар, егер бұл оларды қорғау режимін қамтамасыз ету жөніндегі мемлекетішілік нормаларға қайшы келмесе, жіберуші және келетін ұйымдар арасында тікелей келісіледі.

9-бап

Консультациялар

1. Тараптар мемлекеттерінің уәкілетті органдары басқа Тарап мемлекетінің аумағында қолданылып жүрген құпиялылық режимін қамтамасыз ету жөніндегі нормаларды н а з а р л а р ы н а а л а д ы .

2. Осы Келісімді орындау кезінде тығыз ынтымақтастықты қамтамасыз ету мақсатында Тараптар мемлекеттерінің уәкілетті органдары олардың бірінің өтініші бойынша к о н с у л ь т а ц и я л а р ө т к і з е д і .

Бұдан басқа, Тараптардың әрқайсысы басқа Тараптың мемлекеттік қауіпсіздік

органына не өзара келісім бойынша белгіленген кез келген басқа мемлекеттік органға оның мемлекеттік қауіпсіздік органымен және ұйымдарымен оған басқа Тараптың берген құпия материалдардың сақталуын қамтамасыз ету жөніндегі мәселелерді талдау үшін Тарап мемлекетінің аумағына келуге рұқсат етеді. Тараптардың әрқайсысы көрсетілген мемлекеттік органға басқа Тарап берген құпия материалдардың қорғалуының жеткіліктілігін айқындауда оған қолдау көрсетеді. Сапарлардың деректерін Тараптар мемлекеттерінің уәкілетті органдары нақтылайды.

10-бап

Осы Келісімнің ережелерін бұзу

1. Бір Тарап берген құпия материалдарды санкцияланбаған тарату не құпия материалдарды осындай тарату фактісі белгілі болған жағдайда басқа Тарап берген Тарапқа бұл туралы дереу хабарлайды, оған осы уақиғаның мән-жайлары, оның салдарлары және оның жолын кесу жөнінде қабылданған шаралар туралы, сондай-ақ болашақта мұндай уақиғалардың алдын алу жөніндегі шаралар туралы хабар береді.

2. Құпия материалдардың сақталуын қамтамасыз ету туралы ережелерді бұзушылықтар аумағында бұзушылықтар орын алған Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес тергеледі, бұл туралы басқа Тарапқа уақтылы хабарлайды. Қажет болған кезде басқа Тарап мұндай тергеулерге қатыса алады.

11-бап

Шығыстар

Құпиялылық режимін сақтау жөніндегі шараларды жүргізумен байланысты туындаған бір Тараптың мемлекеттік органдарының шығыстарын басқа Тарап өтемейді.

12-бап

Тараптар мемлекеттерінің уәкілетті органдары

Осы Келісім күшіне енгеннен кейін Тараптар бір-біріне қандай мемлекеттік органдар осы Келісімнің іске асырылуына жауапты болып табылатыны туралы хабарлайды.

13-бап

Осы Келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу

Тараптардың өзара келісімі бойынша осы Келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізілуі мүмкін, олар осы Келісімнің ажырамас бөлігі болып табылатын жеке

хаттамалармен ресімделеді. Осы Келісімнің ережелерін өзгертумен және толықтырумен байланысты мәселелерді Тараптар өзара консультациялар мен келіссөздер жолымен шешеді.

14-бап

Даулы мәселелерді шешу

Осы Келісімді пайымдауға немесе қолдануға қатысты даулар Тараптар мемлекеттерінің уәкілетті органдары арасындағы консультациялар мен келіссөздер жолымен шешіледі. Мұндай консультациялар кезінде Тараптар осы Келісімге сәйкес өздерінің міндеттемелерін орындауды жалғастырады.

15-бап

Қорытынды ережелер

1. Осы Келісім Германия Федеративтік Республикасының Үкіметі Қазақстан Республикасының Үкіметінен оны күшіне енгізу үшін қажетті мемлекетшілік рәсімдерді орындағандығы туралы жазбаша хабарламаны алған күннен бастап күшіне е н е д і .

2. Осы Келісім белгіленбеген мерзімге жасалды. Тараптардың біреуі дипломатиялық арналар арқылы басқа Тараптың оның қолданылуын тоқтату ниеті туралы жазбаша хабарламасын алғаннан кейін 6 ай өткен соң Тараптар осы Келісімді бұза алады. Осы Келісімнің қолданылуы тоқтатылған кезде құпия материалдарға осы Келісімнің ережелері құпиялылық белгісінің болуымен негізді болып тұрғанға дейін қ о л д а н ы л а д ы .

3. Мемлекетінің аумағында осы Келісім жасалған Тарап ол күшіне енгеннен кейін дереу БҰҰ Жарғысының 102-бабына сәйкес оны Біріккен Ұлттар Ұйымының Хатшылығында тіркейді. Біріккен Ұлттар Ұйымының Хатшылығы жүргізілген тіркеуді растағаннан кейін тікелей басқа Тарапқа БҰҰ-ның тіркеу нөмірін көрсетумен бұл туралы хабарлайды.

_____ жылғы " ____ " _____ каласында екі түпнұсқа данада, әрқайсысы қазақ, неміс және орыс тілдерінде жасалды, бұл ретте барлық мә т і н д е р д і ң _____ кү ш і _____ б і р д е й .

Осы Келісімнің ережелерін пайымдау кезінде пікірлер алшақтығы туындаған жағдайда Тараптар орыс тіліндегі мәтінге жүгінеді.

*Қазақстан Республикасының
Үкіметі атынан
атынан*

*Германия Федеративтік
Республикасының Үкіметі*

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК